

De rol van de externe preventiedienst

Arbeidsongevallen:
verzoening tussen regelgeving en praktijk

Leuven, 22/10/2010

attentia

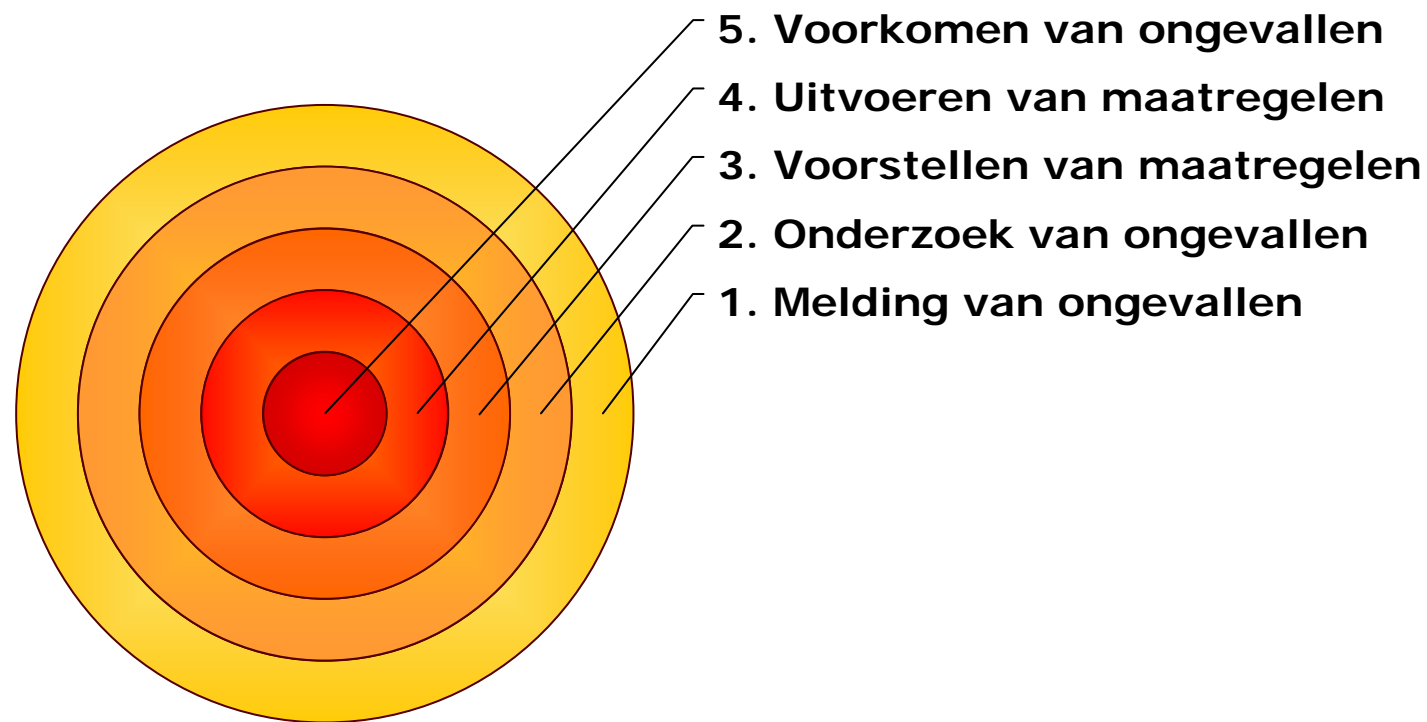
Marina.Dhondt@attentia.be

info@attentia.be - www.attentia.be

Raakt de wetgeving zijn doel ?

○ Wie doet beroep op EDPB

Groep **A, B, C+** bedrijven
Interne dienst: niv II of I

In principe INTERN, tenzij

- Bijkomende deskundigheid
  - Bepaald domein
  - Ervaring andere bedrijven
- Onafhankelijkheid
- Tijdelijke afwezigheid
  - Verlof
  - Ziekte of zwangerschap

⇒ Enkel voor (zeer) ernstige

⇒ Initiatief bij de WG/IDPB

Groep **C-,D** bedrijven
Interne dienst: niv III of geen

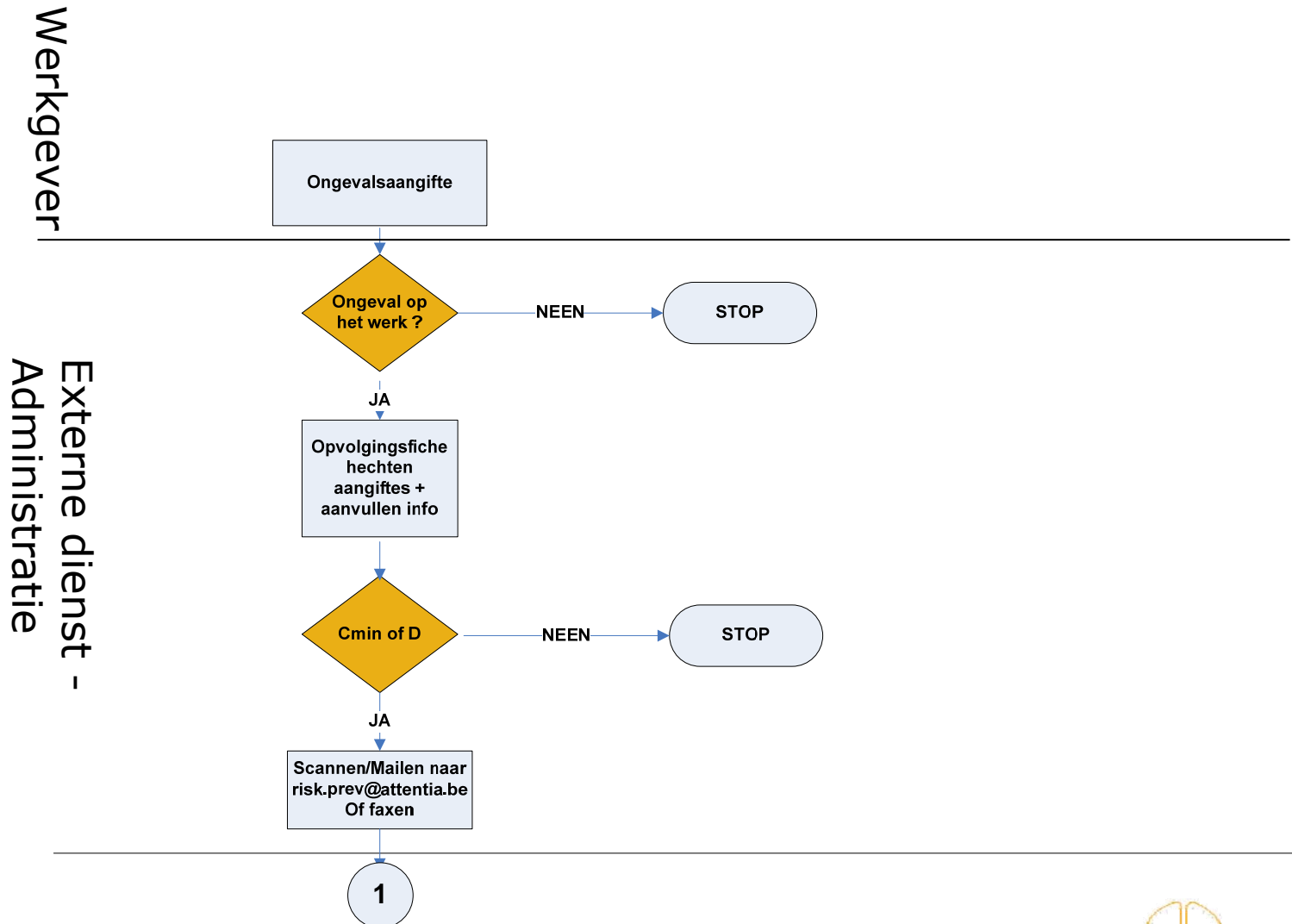
STEEDS EXTERN

- Ernstige: onmiddellijk onderzoek (binnen 10 d.)
  - ⇒ Omstandig verslag
  - > inspectie
- Niet-ernstige: bespreking bij volgend bedrijfsbezoek (PA-Veil)
  - ⇒ Steekkaart
  - > bedrijf

⇒ Initiatief bij de EDPB

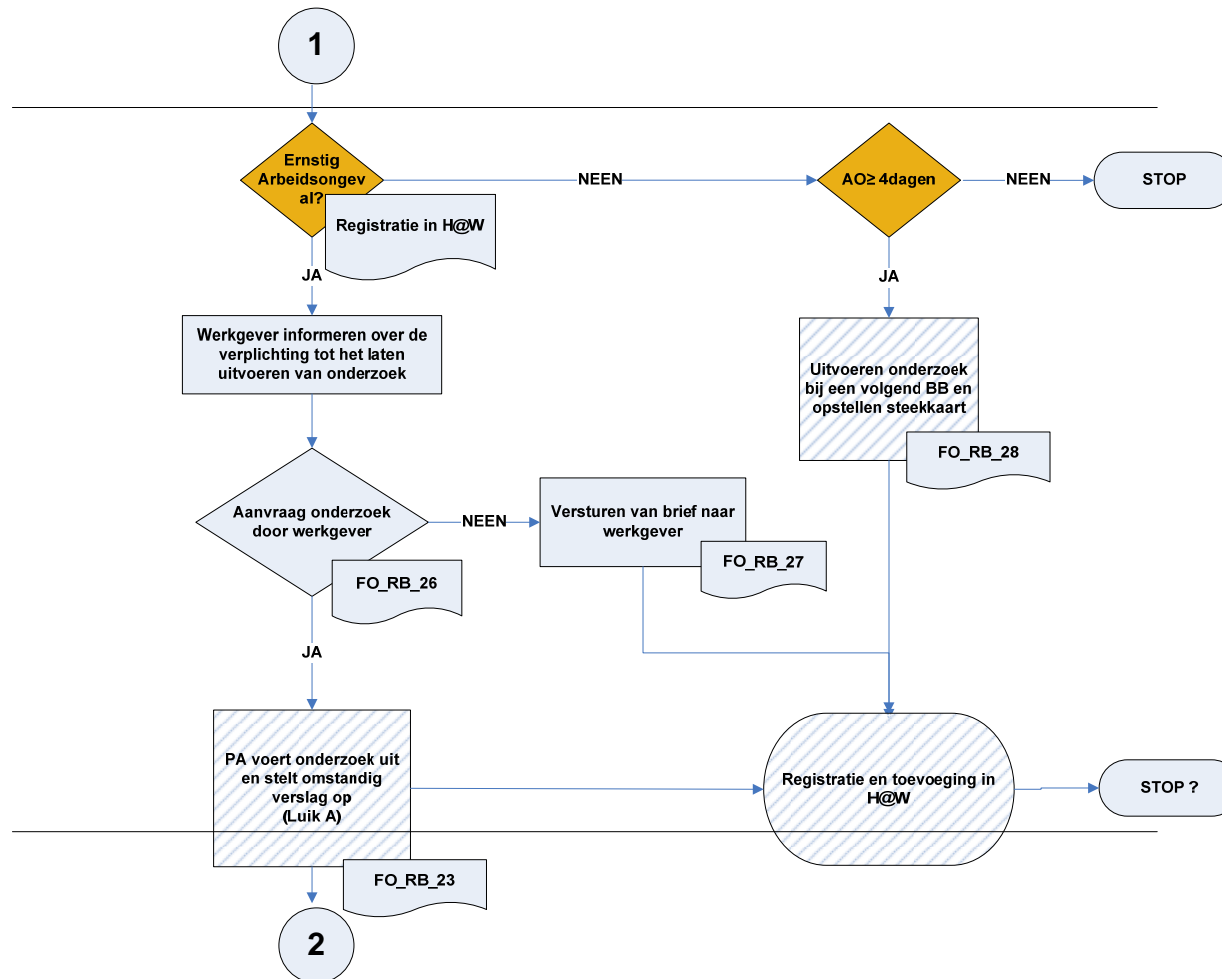

Flow van aangifte tot onderzoek_1

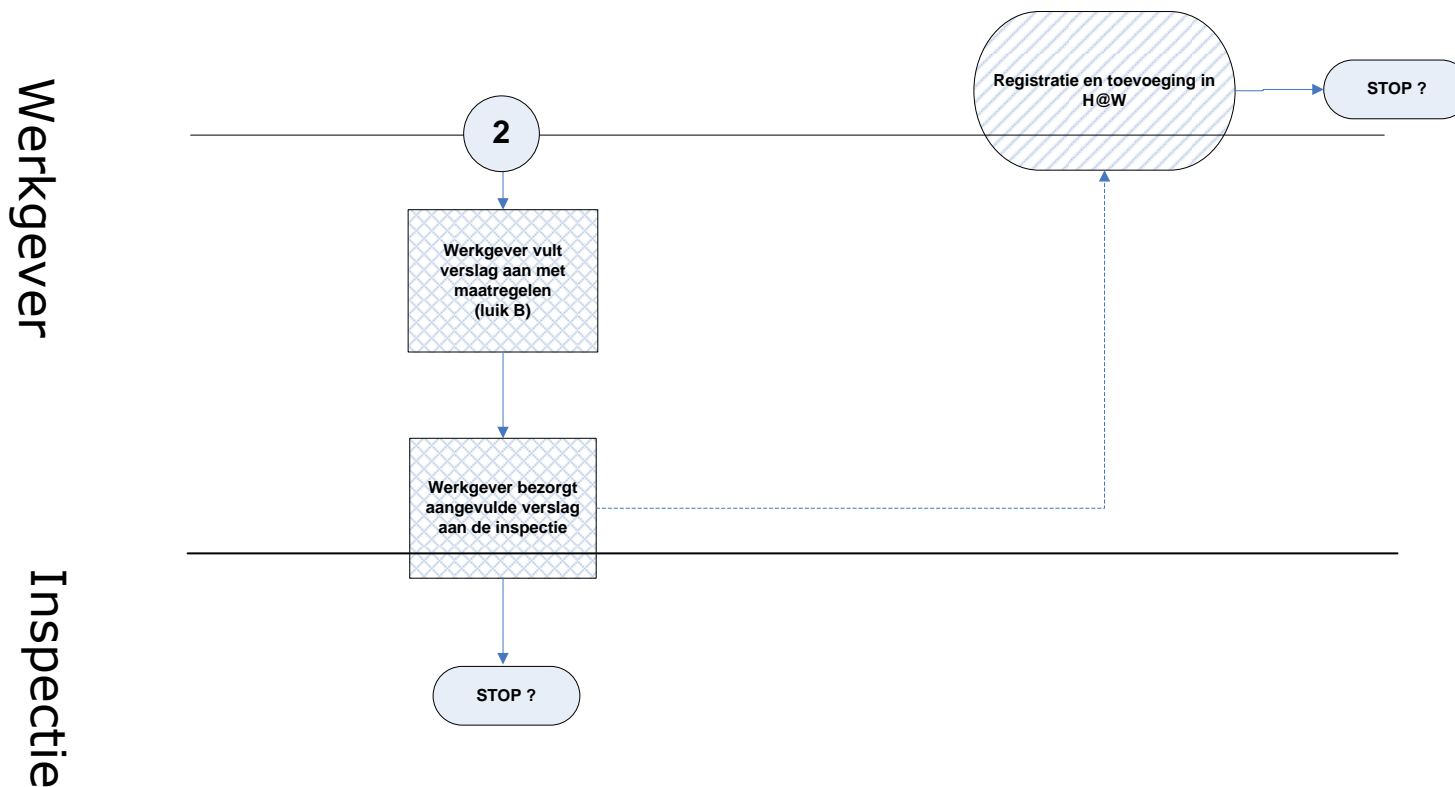

Flow van aangifte tot onderzoek_2

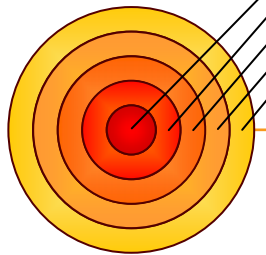
Externe dienst - Risicobeheer

Flow van aangifte tot onderzoek_3

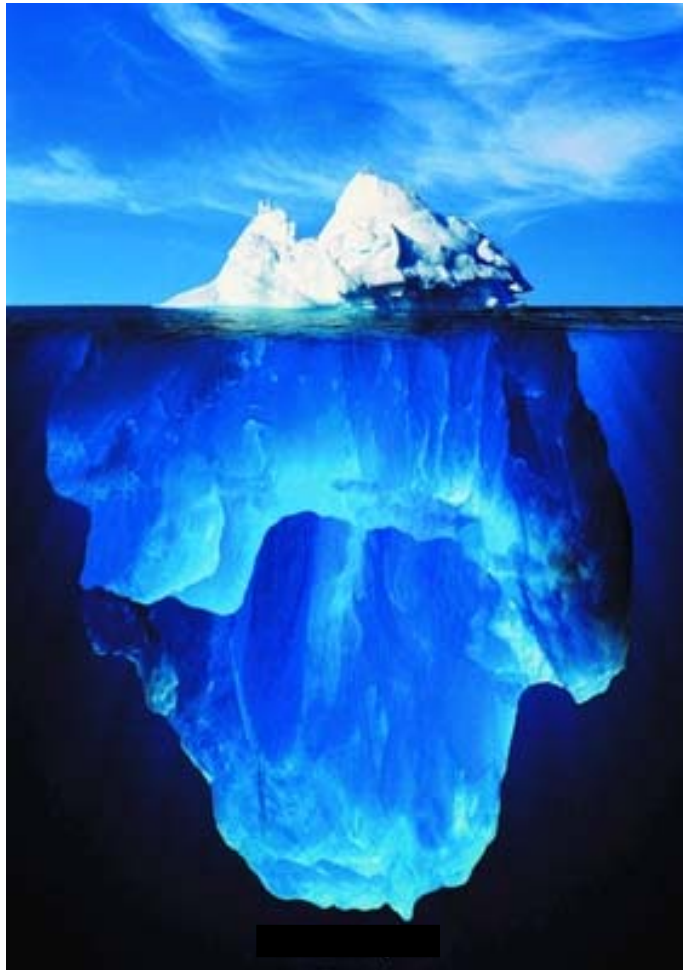

attentia

- Voorkomen van ongevallen
- Uitvoeren van maatregelen
- Voorstellen van maatregelen
- Onderzoek van ongevallen
- Melding van ongevallen

1. Melding van ongevallen

1. Melding van ongevallen

Aantal meldingen & onderzoeken door EDPB

- o Cijfers 2009

	<u>Aangiftes</u>	<u>Waarvan ernstige</u>	<u>Onderzocht</u>
Cmin	1918	541	487
D	2268	560	521
Onbekend	5651	625	523
Totaal *	9837	1726	1631

* Cijfers van 11/14 diensten

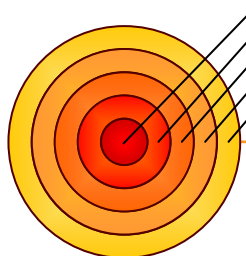
1. Melding van ongevallen

Aantal ongevallen bekend bij het FAO

- Cijfers FONDS Aantal Arbeidsongevallen
  - 2009: +/- 150.000 arbeidsongevallen
  - > stel 1/3 in Cmin en D bedrijven: 50.000 ongevallen
  - => **20 % wordt gemeld**

- Cijfers FONDS Ernstige Ongevallen
  - 2009: 76 Dood, 13.146 BO, 71.246 TO (waarvan < 10%EAO) = totaal: +/- 20.000 EAO
  - > stel 1/3 in Cmin en D bedrijven: 6.700 EAO
  - => **30 % wordt onderzocht door EDPB**

2. Onderzoek van (ernstige) ongevallen

- **Bezoek ter plaatse**
  - Observatie & versies van getuigen
  - Zo snel mogelijk (zelfde week nog)
  - Voor zover bezoek mogelijk

- **Wie**
  - Preventieadviseur (veiligheid), meestal ingenieur niveau I

- **Feitenboom**
  - Bij eenvoudige soms checklist

- ⇒ **Vooral snelle interventie is van belang**

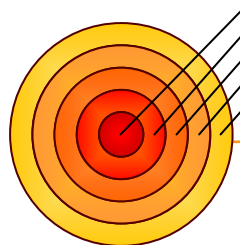

2. Onderzoek van (ernstige) ongevallen

- **Wie wordt betrokken ?**
  - Steeds in samenwerking met interne preventiedienst & verantwoordelijken (HL of werkgever)
  - Directe en indirecte getuigen
  - Soms afvaardiging van comité
  - Steeds ook het verhaal van het slachtoffer (ev. telefonisch)

- ⇒ **Goede organisatie om tijd(&kosten) beperken**

Voorkomen van ongevallen
Uitvoeren van maatregelen
Voorstellen van maatregelen
Onderzoek van ongevallen
Melding van ongevallen

3. Voorstel van maatregelen

- Oorzaken
  - Primaire ?
  - Secundaire ?
  - Tertiaire ?
- Voorstel van maatregelen
  - Directe relatie met ongeval
  - Algemene verbeteringsvoorstellen

=> Beperkt aantal maatregelen

2.&3. Onderzoek & maatregelen: bedenkingen

○ Adviserend

- Doel: *voorstellen van preventiemaatregelen*
- Neutraal / objectief advies
- Geen vaststelling van overtredingen !
-> rol van de inspectie
- Geen schuldvraag: geen fouten maar feiten ! -> rol van rechtbank
- Breder dan oorzaak ongeval alleen
  - Preventiebeleid: GPP, JAP
  - Preventiestructuren (interne dienst)
  - Rol hiërarchische lijn

2.&3. Onderzoek en maatregelen: bedenkingen

- Dringendheid ?
  - Laattijdige meldingen
    - Na aanmaning van inspectie, soms pas na maanden
    - Blijvende ongeschiktheid ? vaststelling na ongeval ≠ provisie door verzekering
- Ernstig ?
  - voorbeeld
- Uitvoering van onderzoek afdwingbaar ?
  - Weigering, geen medewerking,
  - Tegenstrijdige verhalen SO & WG?
- Onderzoek van niet-ernstige ?
  - Vijgen na pasen – of essentiële taak ?
  - Steekkaart - tendenzen
- Onderzoek (ter plaatse)
  - Steeds toegevoegde waarde ? Kost in relatie tot resultaat ?
  - Bijv. microgolf oververhitting

KENNISGEVING ERNSTIG ARBEIDSONGEVAL¹

Same met de ongevalaangifte (document dat werd overgemaakt aan de verzekering)
onmiddellijk na het ongeval te faxen of te mailen naar ATTENTIA preventie & bescherming

BEDRIJF: ... LA ..... **Aansluitingsnummer:** .....

ADRES: ... Bos .....
.....

NAAM SLACHT NAAM: ... DE .....

DATUM ONGEVAL: 26/08/2010 **PLAATS VAN HET ONGEVAL:** MAGARYN .....

BESCHRIJVING VAN HET ONGEVAL: Bij verpakken van rollen is er een rol
of mijn linkeroot terecht gekomen (met laatste tot gevolg)
(dit is geen ernstig arbeidsongeval (PP))

LETSEL: Dood Bijvend letsel Tijdelijk letsel
° betrokken voorwerp : ..... (code).....
° afwijkende gebeurtenis : ..... (code).....

WERKVERLET: 27/08/2010 t/m 31/08/2010
(Medisch attest in bijlage mee te versturen; als het medisch attest nog niet beschikbaar is, dan de
vermoedelijke ongeschiktheid opgeven en het attest nasturen)

REEDS GENOMEN PREVENTIEMAATREGELEN:
(Eventueel in twee kolommen, als er dringende maatregelen getroffen werden)

Hierbij vraag ik een ongevalonderzoek² aan door een preventiedeskundige van ATTENTIA preventie
& bescherming overeenkomstig art. 26 van de Codex, Titel I, Hfd III.
Gefaxte contact op te nemen met:

Naam en functie: ..... **Tel:** .....

Naam interne preventieadviseur: ..... **E-mail:** .....

Bijkomende opleiding: Niv I/Niv II/Niv III/Geen (schrijven wat niet past)

Opgesteld door (Naam, functie): ... DE .....

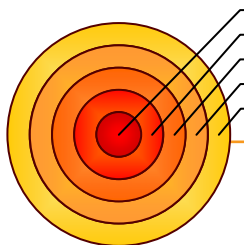
Datum: 27/08/2010 Handtekening:

Bijlagen: Aangifte van het ongeval
Medisch attest

¹ Voor de definitie van een ernstig ongeval, zie SCHEMA FAO. Van elk ernstig ongeval op de arbeidsplaats moet een onderzoek uitgevoerd worden met als doel de herhaling van het ongeval te voorkomen. Het verslag van dit onderzoek moet binnen de 10 dagen na het ongeval overgemaakt worden aan de arbeidsinspectie. In bedrijven waar geen preventieadviseur is met een bijkomende veiligheidsopleiding niveau II of I moet dit onderzoek gebeuren door de Externe Dienst voor Preventie en Bescherming.

² De prestaties van dit onderzoek zullen gefactureerd worden aan het wettelijke uurtarief. Een onderzoek van een ernstig ongeval met tijdelijke ongeschiktheid neemt gemiddeld 4 à 8 uur in beslag.

4. Uitvoering van maatregelen

- Maatregelen ?
  - Prioriteiten ? Middelen ?
  - Informatie naar EDPB ? (luik B)
  - Correct uitgevoerd
  - Volstaat de maatregel ?
- Soms uitgevoerd door EDPB
  - Ter beschikking stellen van voorbeelden (toolbox)
  - Bijv. uitvoeren van risicoanalyses, opstellen instructies, opleidingen
  - Opzetten preventiestructuur, opleiden van preventieadviseur

=> Taak voor de werkgever

4. Uitvoering van maatregelen

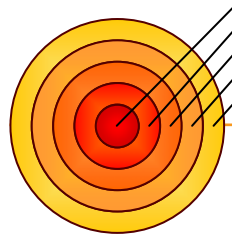
- Opvolging door externe dienst ?
  - Geen verplichting tot doorgeven van informatie (luik B) naar EDPB
  - Controle vs advies
  - Jaarlijks bezoek: bezoeker ≠ onderzoeker
  - Administratieve opvolging
  - Beoordeling effectiviteit ? Bewijs van uitvoering ?

=> Algemene opvolging van preventiebeleid door EDPB

=> Controle over uitvoering van maatregelen door inspectie

attentia

- Voorkomen van ongevallen
- Uitvoeren van maatregelen
- Voorstellen van maatregelen
- Onderzoek van ongevallen
- Melding van ongevallen

5. Voorkomen van ongevallen

(Andere) Rol van de externe dienst

- **Sensibilisatie van werkgevers KMO en interne dienst**
  - Belang van onderzoek van ongevallen, ook niet-ernstige
  - Voorbeeld van eenvoudige en snelle methodes
    - onderzoek & beschrijving

  - Wat is “ernstig” ongeval
  - Regels ivm melding en aangifte
  - Advies ivm contractuele bepalingen met derden, uitzendkrachten, werven
  - Sancties en aansprakelijkheid
  - Ter beschikking stellen van hulpdocumenten/toolbox

- **Kanalen**
  - Elektronische Newsletter / Mailing / Website & e-prev (klantenportal) / Infoservice

=> Via bedrijfsbezoeken (4.000/jaar)

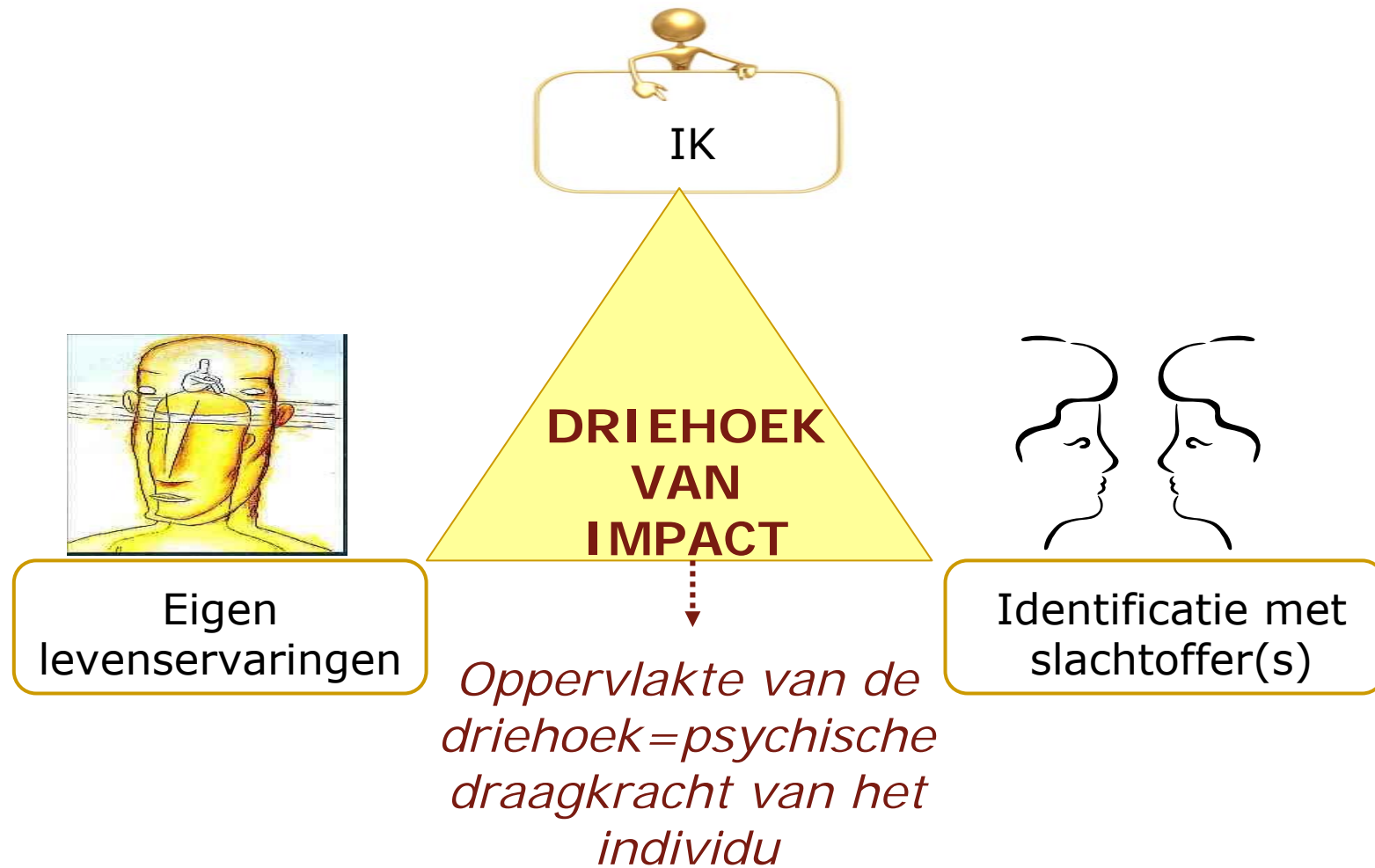
(Andere) Rol van de externe dienst

- Opvolgen van tendenzen in KMO's
  - Indien verschillende (ernstige) ongevallen/jaar
    - ⇒ **contact werkgever met voorstel bijkomende actie te nemen voor preventiebeleid**
    - ⇒ **Kan aan belang winnen als info via KSZ komt**

(Andere) Rol van externe dienst Critical Incidents – schokkende ervaringen

(Andere) Rol van externe dienst Critical Incidents – schokkende ervaringen

Tijdstip	Aard interventie	Intervenanten	Mogelijke rol Attentia P&B
CI + eerste 8 u	EPsyHBO	Extern: hulpdiensten, ev. slachtofferhulp Intern: WG, HL, BOT	Bijstand werkgever: <ul style="list-style-type: none"> ▪ Informeren en adviseren ▪ Aanreiken tools Afspraken CISD
CI + 8u e.v. (tot opstart CISD)	Opvang	WG, HL, BOT	
CI + 24 à 72u	1 ^{ste} CISD	BOT of externe prof. begeleider	Uitvoeren van CISD: <ul style="list-style-type: none"> ▪ Groepsessies ▪ Individuele gesprekken ▪ Opvolging en doorverwijzing
CI + 1 maand	2 ^{de} CISD	BOT of externe prof.begeleider	
CI + 3 maanden	3 ^{de} CISD	BOT of externe prof.begeleider	

CI: Critical Incident

CISD: Critical Incident Stress Debriefing

BOT: Bedrijfsopvangteam

WG: Werkgever

HL: Hierarchische Lijn

Conclusie & mogelijke pistes

- **Belangrijke taak in KMO's !!**
  - Deuropener voor implementatie van een preventiebeleid
  - Aantoonbaar effect op bedrijfsniveau
  - Goede samenwerking met FOD-WASO
  - "Doel-treffend" - 95 %
- **Afwijking voor**
  - Termijn voor onderzoek
  - Bezoek ter plaatse
  - Uitvoeren van onderzoek**bij bepaalde situaties**
- **Aangiftes naar EDPB**
  - Informatie via KSZ – DIMONA: wanneer ?
  - Opvolgen van KMO mogelijk

DANK U
Vragen?

Bijlage: OPDRACHTEN INTERNE DIENST PREVENTIE & BESCHERMING (1)

A & B	C + Niv I / II	C - Niv III /-	D	Zonder Med. D.
-------	-------------------	-------------------	---	-------------------

Art.5	Alinea				IDBP	EDPB	EDBP	
	1			<i>Opdracht IDPB : bijstand verlenen aan werkgever, H.L. en werknemers bij de dynamische risicobeheersing</i>				
				<i>In het kader van het dynamisch risicobeheerssysteem heeft de IDPB</i>				
		1		In verband met de risico-analyse				
			a	Meewerken aan de identificatie van gevaren	IDBP	EDPB	EDPB	
			b	Advies i.v.m. de resultaten van de risico-analyse en maatregelen	IDPB	EDPB	EDPB	
			c	Advies verlenen i.v.m. globaal preventieplan + jaaractieplan	IDPB	EDPB	EDPB	
		2		Deelnemen aan analyse en oorzaken van ongevallen + incidenten				
		3		Deelnemen aan analyse van oorzaken beroepsziekten				
		4		Meewerken aan onderzoek werkdruk, ergonomie, psycho-sociale factoren	IDPB			
		5		Advies i.v.m. werkposten, omgevingsfactoren, arbeidsmiddelen,...				
		6		Advies i.v.m. hygiëne arbeidsplaatsen + sociale voorzieningen	IDPB	IDPB	IDPB	
		7		Advies i.v.m. instructies				
			a	Gebruik arbeidsmiddelen	IDPB			
			b	Gebruik chemische + carcinogene stoffen + biologische agentia	IDPB			
			c	Gebruik collectieve + persoonlijke beschermingsmiddelen	IDPB			
			d	Voorkoming brand	IDPB			
			e	Procedures bij ernstig en onmiddellijk gevaar	IDPB			
		8		Advies i.v.m. vorming werknemers				
			a	Bij indienstneming	IDPB			
			b	Bij overplaatsing of verandering van functie	IDPB			
			c	Bij nieuwe of veranderde arbeidsmiddelen	IDPB			
			d	Bij nieuwe technologie	IDPB			
		9		Voorstellen doen voor het onthaal, informatie, vorming, sensibilisering	IDPB			
		10		Advies i.v.m. ieder ontwerp, maatregel of middel i.v.m. welzijn	IDPB			
		11		Deelnemen aan de coördinatie van externe ondernemingen	IDPB			
		12		Ter beschikking staan van werkgever + H.L. + werknemers	IDPB	IDPB	IDPB	
		13		Meewerken aan noodprocedures + toepassing dringende maatregelen	IDPB			
		14		Meewerken aan de EHBO organisatie	IDPB			
		15		Secretariaatswerk Comité	IDPB	IDPB	IDPB	
		16		Alle andere wettelijke opdrachten verrichten				

Bijlage: OPDRACHTEN INTERNE DIENST PREVENTIE & BESCHERMING (2)

				A & B	C + Niv I / II	C - Niv III /-	D	Zonder Med. D.
Art.6			<i>Oprachten voorbehouden aan de preventieadviseurs van de afdeling medisch toezicht (+ samenwerking art.5)</i>					EDPB
		1	Onderzoeken wisselwerking mens + arbeid					EDPB
		2	Verzekeren gezondheidstoezicht werknemers					EDPB
		a	vermijden van tewerkstelling waarvoor men niet geschikt is					EDPB
		b	bevorderen tewerkstelling voor iedereen					EDPB
		c	opsporen beroepsziekten en werknemers informeren					EDPB
		3	Toezicht op EHBO organisatie					EDPB
Art.7	§ 1		<i>Om de opdrachten (art.5 + 7) in te vullen zijn de preventie-adviseurs gehouden ten minste volgende taken uit te oefenen</i>					
		1	In het kader van de permanente risico-analyse + globaal en jaarlijks					
		a	veelvuldige en systematische onderzoeken arbeidsplaats	IDPB	IDPB	IDPB		
		b	Werkpostonderzoek bij verhoging of nieuwe risico's	IDPB				
		c	ten minste 1 x per jaar grondig onderzoek arbeidsplaatsen	IDPB	IDPB	IDPB		
		d	Onderzoek arbeidsongevallen en incidenten (* vanaf 4 dagen werkverlet)			EDPB	EDPB*	
		e	Onderzoek i.v.m. welzijn	IDPB				
		f	Analyses of controles uitvoeren of doen uitvoeren	IDPB				
		g	Onderzoek werkmethodes en fabriekageprocédés + maatregelen	IDPB				
		h	Documentatie bijhouden (bijlage1)	IDPB	IDPB	IDPB		
		i	zelf maatregelen nemen bij dringendheid + afwezigheid directie	IDPB	IDPB	IDPB		
		j	taken van werkgever in kader van ernstige ongevallen			EDPB	EDPB	
		2	in het kader van het beheer + werking dienst :					
		a	Opstellen maandverslag (bijlage2)	IDPB	IDPB	IDPB		
		b	Opstellen jaarverslag (bijlage3)	IDPB	IDPB	IDPB		
		c	Opstellen arbeidsongevallensteekkaart vanaf 4 dagen werkverlet	IDPB	IDPB	IDPB		
		3	Opstellen/viseren documenten i.v.m. arbeidsmiddelen + P.B.M.'s	IDPB	IDPB	IDPB		
		4	Bijhouden documenten aan de overheid	IDPB	IDPB	IDPB		
		5	Secretariaatswerk Comité	IDPB	IDPB	IDPB		
	§ 2		In het kader van de opdrachten gezondheidstoezicht					
		a	EHBO bij ongeval of ziekte					
		b	Aangifte doen van beroepsziekten					EDPB
Art.12			<i>Indien beroep gedaan wordt op een externe dienst wordt de interne dienst belast met volgende opdrachten</i>					
		1	Samenwerking met externe dienst organiseren	IDPB	IDPB	IDPB	IDPB	
		2	Alle nuttige info verschaffen aan de externe dienst	IDPB	IDPB	IDPB	IDPB	
		3	Bij risico-analyse : samenwerken met externe dienst	IDPB	IDPB	IDPB	IDPB	
		4	Medewerking bij implementaire preventiemaatregelen	IDPB	IDPB	IDPB	IDPB	
		5	Medewerking bij noodgevallen procedures	IDPB	IDPB	IDPB	IDPB	

EDPB: steeds in samenwerking met IDPB